

Sygn. akt III AUa 1009/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2019 r.

**Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:**

Przewodniczący: sędzia Maria Pietkun (spr.)

Sędziowie: Ireneusz Lejczak

Jacek Witkowski

Protokolant: Marcin Guzik

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2019 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy M. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie ustawodawstwa właściwego i stwierdzenie nieważności decyzji

na skutek apelacji M. W.

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 24 czerwca 2019 r. sygn. akt VIII U 164/19

I. oddala apelację;

II. zasądza od M. W. na rzecz strony pozwanej kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu wyrokiem z dnia 24 czerwca 2019r. oddalił odwołanie wnioskodawczyni M. W. od decyzji strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 7 sierpnia 2018 r w przedmiocie zmiany decyzji dotyczącej ustalenia właściwego ustawodawstwa.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni prowadząca na terenie Polski pozarolniczą działalność gospodarczą równocześnie od 01 września 2014 r. zawarła umowę o pracę z M. s.r.o., na terenie Słowacji, zgodnie z którą została zatrudniona jako promotor usług i produktów. Wymiar czasu pracy wnioskodawczyni wynosił 10 godzin miesięcznie, a wynagrodzenie zostało ustalone w wysokości 40 euro. W rozpoznaniu wniosków strony , organ rentowy decyzją z dnia 22 września 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. potwierdził, że dla M. W. w zakresie ubezpieczeń społecznych w okresie od dnia 01 września 2014 r. do dnia 28 lutego 2015 r. właściwe jest ustawodawstwo polskie.

Wyrokiem z dnia 16 lutego 2016 r., sygn. akt V U 2682/15, Sąd Okręgowy w Opolu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie M. W. od powyższej decyzji.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 13 października 2016 r., sygn. akt III AUa 813/16, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację M. W. od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w Opolu.

W rozpoznaniu wniosku strony z dnia 15 maja 2017 r. o zmianę uprzedniej decyzji, postanowieniem z dnia 12 września 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. zwrócił wniosek M. W. z dnia 15 maja 2017 r. ZUS zakwalifikował ten wniosek jako wniosek o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocną decyzją. Ostatecznie decyzją z dnia z dnia 07 sierpnia 2018 r. organ rentowy odmówił stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 22 września 2015 r.

Przy tak poczynionych ustaleniach Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Opierając swoje rozstrzygnięcie na przepisie art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300 z późn. zm.) sąd ten wskazał, że dla wzruszenia uprzedniej decyzji wymagane było

Przedłożenie nowych dowodów lub ujawnienia okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji z dnia 22 września 2015 r., które miały wpływ ustalenie przez organ rentowy wobec wnioskodawczyni polskiego ustawodawstwa właściwego w okresie od dnia 1 września 2014 r. do dnia 28 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy wskazał, że w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych zastosowanie znajdują przepisy Kodeksu postępowania cywilnego. W związku z tym nie było możliwości badania w świetle przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego prawidłowości wydanej przez organ rentowy decyzji. Naruszenie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego nie stanowi przesłanki wzruszenia decyzji przez sąd orzekający w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skupia się bowiem na wadach wynikających z naruszenia prawa materialnego – kwestia wad decyzji administracyjnych spowodowanych naruszeniem przepisów postępowania pozostaje więc poza przedmiotem tego postępowania. Zawarte w odwołaniu zarzuty wnioskodawczyni dotyczące naruszenia przez organ rentowy przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego nie mogły być zatem uwzględnione.

W ocenie sądu pierwszej instancji organ rentowy słusznie nie uwzględnił wniosku strony skoro nie przedłożono nowych dowodów lub nie ujawniono okoliczności istniejących przed wydaniem tej decyzji.

Sąd podkreślił, że we wniosku o zmianę decyzji ostatecznej M. W. podniosła jedynie zarzuty, które zostały już rozpatrzone przez sądy w ramach postępowania zakończonego wspomnianym powyżej wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie treści powołanych przepisów prawa i art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., w punkcie I sentencji wyroku oddalił odwołanie.

Zawarte w punkcie II sentencji wyroku orzeczenie o kosztach zostało oparte o treść art. 98 § 1 k.p.c. w związku z treścią § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

Apelację od powyższego wyroku złożyła wnioskodawczyni zarzucając naruszenie prawa materialnego, a to art. 83 a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 158 kpc i art. 16 ust. 2-4 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16.09.2009r. dotyczącego wykonania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 (Dz. Urz. UE nr L.09.284/1 ze zmianami), poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, co skutkowało uznaniem iż w sprawie nie zachodzi podstawa do zmiany decyzji ustalającej w stosunku do skarżącej podleganie polskiemu ustawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych, nie dokonano wszechstronnej analizy

zebranego materiału dowodowego, w tym oceny dokumentów złożonych przez wnioskodawczynię w zakresie jej pracowniczego zatrudnienia na Słowacji, tym samym naruszono przepisy prawa procesowego w postaci art. 233 § 1 kpc.

Skarżąca wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku, i zmianę decyzji z dnia 22.09.2015 r. poprzez ustalenie, że w spornym okresie od 1.09.2014 r. do 29.02.2015 r. podlega ustawodawstwu słowackiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji oraz o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył.

Apelacja wnioskodawczyni jako bezzasadna podlega oddaleniu.

Skarżąca zdaje się w ogóle nie zauważać, że w stosunku do jej osoby jako prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą i deklarującą zatrudnienie pracownicze na terytorium Słowacji, zapadł prawomocny wyrok w zakresie ustalenia właściwego ustawodawstwa w zakresie ubezpieczeń społecznych. W okolicznościach sprawy, z niewadliwych ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 13.10.2016 r. sygn. akt III AUa 813/16 oddalono apelację wnioskodawczyni od wyroku sądu pierwszej instancji oddalającego odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 22.09.2015 r. ustalającej podleganie M. W. polskiemu ustawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych w okresie od 1.09.2014 r. do 28.02.2015 r. Powyższy prawomocny wyrok korzysta z powagi rzeczy osądzonej i wiąże w granicach wyznaczonych art. 365 kpc.

Powyższe oznacza, że ponowne orzeczenie w tym samym przedmiocie, co do którego pomiędzy stronami zapadł prawomocny wyrok, może nastąpić tylko po wzruszeniu owego wyroku i to w sposób prawem przewidzianym.

Wnioskodawczyni złożyła natomiast do organu rentowego w dniu 15.05.2017r. i po jego ponownym sprecyzowaniu w piśmie z dnia 16.10.2017r. i 21.03.2018r. przedmiotowy wniosek, który oparła na przepisie art. 154 kpa, który to przepis pozwala organowi uchylić lub zmienić decyzję ostateczną, na mocy której żadna ze stron nie nabyła prawa jeżeli przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony.

W okolicznościach sprawy należy wskazać, że przedmiotowa decyzja, nie jest przede wszystkim decyzją ostateczną o jakiej mowa w art. 16 ust. 1 kpa, tak aby nawet w rozważaniach teoretycznych można odnieść zastosowanie do niej powołaną instytucję prawną, bowiem nie jest to decyzja od której nie służyłoby odwołanie w administracyjnym toku sprawy. Abstrahując od powyższego wnioskodawczyni wyartykułowała tylko wniosek o zmianę decyzji, niczym go nie motywując, w żaden sposób nie został uzasadniony, ani nie przedstawiono żadnych okoliczności, które miałyby skłonić ewentualnie organ rentowy do zmiany decyzji. Wniosek ten stał się więc, w ocenie sądu apelacyjnego wybitnie intencjonalna i całkowicie dowolna próba obejścia prawomocnego wyroku, w swoich skutkach dodatkowo całkowicie nieskuteczna. Nawet sama strona nie usiłuje wykazać jaki to interes małby uzasadniać uwzględnienie wniosku, a domyślne uniknięcie obowiązków wynikających z zakresu ubezpieczeń społecznych w żadnej mierze nie zasługuje na aprobatę społeczną i nie może być utożsamiane z tak rozumianym interesem społecznym, skoro decyzja z dnia 28.02.2015 r. jest zgodna z prawem.

Unieważnienie decyzji administracyjnej wymaga z kolei wykazania przez stronę przesłanek wymienionych w przepisie art. 156 ust. 1 pkt 1 -7. Takich okoliczności wnioskodawczyni nie wykazała, wnosząc co najwyżej o wydanie decyzji administracyjnej.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż przepis art. 180 kpa stanowi jednoznacznie, iż sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych stosuje się przepisy kodeksu, chyba że przepisy dotyczące ubezpieczeń ustalają odmienne zasady postępowania w tych sprawach.

W tej sytuacji w pełni zasadnie organ rentowy nie dopatrył się żadnych podstaw, które mogłyby uzasadniać ewentualne stwierdzenie nieważności decyzji, czy uruchomienie procedury wznowienia postępowania zakończonego

prawomocnym wyrokiem sądu . Trafnie wskazał Sąd Okręgowy ,iż przepisami , do których odsyła powołany art. 180 kpa jest przepis art. 83a ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. tj. 2019 /300 ze zm.) w zakresie spraw objętych rozstrzygnięciem sądu sam wydaje decyzję zmieniającą, o ile byłaby korzystna dla strony lub w zależności od lżonych dowodów występuje do sądu o wznowieni postępowania, o ile z tych dowodów wynika, że prawo nie istnieje lub zobowiązanie jest wyższe niż określone w decyzji.

W każdym wypadku niczym nieuzasadniony, dowolny, i gołosłowny wniosek nie daje żadnych podstaw do wznowienie postępowania, jak w pełni zasadnie ocenił to organ rentowy w zaskarżonej decyzji i sąd pierwszej instancji. Niezadowolenie strony z zapadłego rozstrzygnięcia jest niewystarczające do uwzględnienia wniosku.

Zarzuty apelacji całkowicie ignorują skutki zapadłego prawomocnego wyroku i obowiązujące procedury .jego ewentualnego wzruszenia . Ocena materiału dowodowego została dokonana w poprzednim procesie , a w świetle powyżej oceny prawnej n w niniejszej sprawie nie ma ku temu żadnych uzasadnionych prawnie przesłanek. Okoliczności i zarzuty podnoszone w apelacji odnoszą się do przedmiotu sporu już zakończonogo procesu, w niniejszym sporze pozostają one całkowicie bezzasadnymi. Ocena wyczerpania procedury opisanej w art. 16 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16.09.2009r. dotyczącego wykonania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 (Dz. Urz. UE nr L.09.284/1 ze zmianami) również odnosi się do przedmiotu sprawy prawomocnie zakończonej .

W świetle powyższego zarzuty apelacji w żadnej mierze nie podważają trafności rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji ,a apelacja strony jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 kpc .

Orzeczenie o kosztach procesu znajduje uzasadnienie w art. 98 kpc w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015/1804 ze zm.).

Jacek Witkowski Maria Pietkun Ireneusz Lejczak

R.S.